

Tibetaanse
politieke
gevangenen
vrijgelaten

2

ICT-actie
voor Tibetaanse
schrijvers

3

Pancha Lama
al 20 jaar
vermist

4

Tibetaanse blogger strijdt tegen uitroeiing Tibetaanse taal

● Tibetaanse blogger Tashi Wangchuk

Vorig jaar bracht de New York Times een opmerkelijke video uit van *de jonge Tibetaan Tashi Wangchuk*. Hierop is te zien hoe hij naar Beijing reist om een petitie aan de autoriteiten te overhandigen over wat hij als de systematische uitroeiing van de Tibetaanse cultuur en taal ziet.

De 30-jarige Tashi Wangchuk pleitte voor tweetalig onderwijs op scholen in Tibet. Hij uitte zich op een gematigde manier en toch werd Tashi Wangchuk op 27 januari in zijn ouderlijk huis opgepakt en in het geheim wekenlang vastgehouden. Hij zit nog steeds gevangen en volgens de New York Times wordt hij beschuldigd van 'separatisme'. ICT heeft dringend zijn vrijlating geëist en zijn zaak bij internationale regeringen aangekaart.

Vóór zijn detentie had Tashi Wangchuk op zijn microblogs site geschreven dat Tibetanen hun cultuur moeten beschermen en dat de Chinese autoriteiten hen daarbij zouden moeten steunen. Hij pleitte voor meer Tibetaanse autonomie binnen China, maar in geen van zijn bekende geschriften riep hij op tot Tibetaanse onafhankelijkheid.

Tashi Wangchuk's diepe bezorgdheid dat veel Tibetaanse kinderen niet in staat zijn om vloeiend hun moedertaal te spreken, wordt gedeeld door Tibetanen in heel Tibet. De Tibetaanse taal, die de kern vormt van de Tibetaanse communicatie, cultuur, religie en nationale identiteit, wordt de laatste zes decennia gestaag ondermijnd door de Chinese re-

gering. De autoriteiten zijn gericht op de dominantie van de Chinese taal ten koste van het Tibetaans en zij marginaliseren de Tibetaanse taal door het beleidsmatig uit het curriculum te verwijderen.

Er is een negenjarig verplicht onderwijsprogramma met, in de gebieden waar dit geïmplementeerd is, drie jaar gratis onderwijsprogramma's, maar dit gehele curriculum is in het Chinees. De term 'tweetalig onderwijs' heeft verschillende betekenissen voor Tibetanen en Chinezen. Tibetanen willen hun taal behouden door het ten minste gelijk te behandelen als het Chinees. Voor Chinese ambtenaren wordt in het 'tweetalig onderwijsbeleid' het Chinees als belangrijkste instructietaal gezien, waarbij het Tibetaans gedegradeerd wordt tot alleen een Tibetaanse taalklas.

Daarom hebben lokale mensen in Tibetaanse nomaden- en plattelandsgebieden op eigen initiatief 'pure taalgroepen' opgericht, om te zorgen dat zelfs degenen die weinig onderwijs volgen, Tibetaans kunnen leren en spreken. Tibetaanse intellectuelen riskeren hun loopbaan door het verspreiden van werk over de Tibetaanse taal door middel van moderne informatietechnologie. De →

**Tibet en Nederlandse EU-voorzitterschap • Tibetanen kiezen leider
Vrijlating politieke gevangenen • Chinese migranten pakken banen af
Eerbetoon aan Harry Wu • ICT-actie voor Tibetaanse schrijvers**

Taal heeft grote invloed op de manier van denken. Het is de hoeksteen van de cultuur en identiteit van een samenleving. Voor een volk geeft taal verbondenheid en identiteit. Evenzo is de Tibetaanse taal onlosmakelijk verbonden met de unieke Tibetaanse geschiedenis en cultuur.

Een natie blijft leven zolang haar cultuur overleeft. Het voortbestaan van de Tibetaanse taal is dan ook cruciaal voor de toekomst van Tibet. De Dalai Lama vroeg daarom de Indiase regering direct na aankomst in ballingschap in 1959 om scholen te mogen oprichten in de Tibetaanse taal.

In Tibet zelf is de Chinese taal overall verplicht gemaakt en wordt het Tibetaans steeds verder gemarginaliseerd. Ook in het onderwijs wordt vrijwel uitsluitend in het Chinees gedoceerd. Het is hartverscheurend dat hierdoor zelfs ouders en kinderen minder goed met elkaar kunnen communiceren.

De recent ingevoerde antiterreurwet geeft de Chinese autoriteiten een basis om door intimidatie, gevangenisstraf en marteling uitingen van de Tibetaanse cultuur of identiteit systematisch het zwijgen op te leggen.

Schrijvers en gemeenschapsleiders die de Tibetaanse taal levend houden, nemen risico's en betalen vaak een hoge prijs. Zo werd in februari de schrijver Shokjang veroordeeld tot 3 jaar gevangenisstraf voor zijn kritische artikelen over het Chinese wanbeleid.

Ook Tashi Wangchuk werd begin dit jaar opgepakt. Hij was zo 'brutaal' om via de officiële weg te verzoeken om de Chinese grondwet na te leven en Tibetaans taalonderwijs in Tibet mogelijk te maken. Hij zette zich in voor datgene waarover ik mij grote zorgen maak: het feit dat Tibetaanse kinderen hun moedertaal niet meer leren spreken, omdat alle lessen in het Chinees worden gegeven.

Om hen en tientallen andere Tibetaanse schrijvers te helpen, zijn wij begonnen met een grootschalige actie voor hun vrijheid. Want ondanks de moed en het doorzettingsvermogen van de Tibetanen is het een ongelijke strijd en hebben zij al onze hulp nodig. Ik hoop dat u ICT blijft steunen om de Tibetaanse taal en identiteit te behouden.

Tsjering Jampa
Directeur ICT Europe

→ Vervolg pagina 1

Chinese regering heeft hard gereageerd, en in een verontrustende nieuwe ontwikkeling is het een strafbaar feit geworden om betrokken te zijn bij de bevordering van de Tibetaanse taal. Nieuwe regels die dit jaar in het Rebkong-gebied in Oost-Tibet werden ingevoerd, hebben als doelwit Tibetanen die betrokken zijn geweest bij enkel het spreken van hun eigen taal. Waarbij verklaard wordt dat een van de 20 'illegale activiteiten' is 'het organiseren van illegale groepen en illegale bewegingen in de naam van 'bescherming van de moedertaal', [...], 'alfabetisme klassen', enz.' Dit gaat in tegen de clausule in de Chinese grondwet die bepaalt: 'alle nationaliteiten moeten de vrijheid hebben om hun eigen gesproken en geschreven taal te gebruiken en te ontwikkelen.'

Tibetaanse gemeenschapsleiders, die betrokken zijn bij de bevordering van de Tibetaanse taal of actief zijn in de samenleving, worden gevangengenomen. Dit is een onderdeel van de pogingen van de Chinese regering om personen te verwijderen die invloedrijk zijn in de gemeenschap. Ook Tibetaanse studenten die deelnamen aan vreedzame demon-

straties ter bescherming van hun taal, werden gevangengezet, en particuliere scholen werden gesloten.

Tashi Wangchuk zei dat hij begreep waarom zo veel Tibetanen zichzelf in brand hebben gestoken: 'omdat we weinig mogelijkheden hebben om problemen op te lossen.' Hij wilde de wetten van de Volksrepubliek China gebruiken om de problemen die Tibetanen ervaren op te lossen. Gematigde, moedige en opgeleide Tibetanen, zoals Tashi Wangchuk, die gericht zijn op de bescherming van de kernwaarden van hun cultuur,

zijn cruciaal voor een betere toekomst voor Tibet. Het is beklemmend om naar de video te kijken, wetende dat hij in de gevangenis zit en 15 jaar straf kan krijgen.

Het is een strafbaar feit geworden om betrokken te zijn bij de bevordering van de Tibetaanse taal

● Studentenprotest in Oost-Tibet

Chinese migranten pakken banen af

Ten minste tien Tibetaanse werknemers van de provinciale regering van Machu, Oost-Tibet, werden in april door de autoriteiten opgepakt en naar een gevangenis afgevoerd. Dat gebeurde nadat ze protesteerden tegen het verlies van hun baan.

Zij waren al drie of vier jaar in dienst toen hun dienst-

verband beëindigd werd onder het voorwendsel dat ze onvoldoende gekwalificeerd waren. De autoriteiten wezen hun banen toe aan Chinese migranten die lager opgeleid waren. Tibetanen maken regelmatig dergelijke discriminatie mee en moeten concurreren op de arbeidsmarkt. Daardoor worden zij sociaal-economisch achtergesteld.

● Tibetanen protesteren tegen hun ontslag, Machu

Vrijlating politieke gevangenen

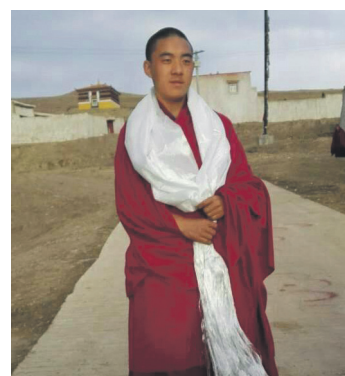
● Sonam Gonpo

De 26-jarige monnik **Sonam Gonpo** werd op 12 maart vrijgelaten na vier jaar gevangenschap. In december 2012 werd hij met zes andere monniken gearresteerd voor het hijsen van de Tibetaanse vlag en het uitdelen van pamfletten in een school in Wonpo, Oost-Tibet. Pas maanden na de arrestatie werd zijn familie ingelicht.

● Ngodup Püntso

Na 8 jaar gevangenisstraf is op 18 maart de 61-jarige **Ngodup Püntso** vrijgelaten. Hij verliet de gevangenis in kritieke toestand door martelingen. Ngodup Püntso werd in 2008 opgepakt tijdens een protest waaraan duizenden Tibetanen deelnamen. Maandenlang was zijn verblijfplaats onbekend en zijn familie dacht dat hij door politiekogels gedood was.

● Samdup

In maart kwam de monnik **Samdup**, van het Ngoshul-klooster, na drie jaar en drie maanden gevangenisstraf vrij. In november 2012 stak de toen 16-jarige Samdup zichzelf in brand voor het bureau van de openbare veiligheid in Ngaba, Oost-Tibet. Hij overleefde zijn zelfverbranding. Door gebrek aan licht tijdens zijn opsluiting is hij slechtziende.

ICT voert actie voor de bevrijding van vele honderden Tibetaanse gevangenen

ICT-actie voor Tibetaanse schrijvers

Op Bevrijdingsdag lanceerde ICT een petitiecampagne *om aandacht te vragen voor schrijvers in Tibet*. Tientallen Tibetaanse schrijvers, zoals Shokjang en Tashi Wangchuk, worden vervolgd en opgepakt voor het uiten van hun cultuur en het schrijven over het Chinese wanbeleid in Tibet.

Op deze dag was ICT's actieteam actief op vier bevrijdingsfestivals in Utrecht, Amsterdam, Rotterdam en Haarlem. In Amsterdam opende ICT samen met vier Tibetaanse monniken het festival. Op het hoofdpodium reciteerden de monniken een gebed van compassie en wereldvrede. De aanwezigen werden via een groot scherm opgeroepen om ICT's petitie te tekenen. Ook besteedde de lokale Amsterdamse nieuwszender AT5 aandacht aan ICT's actie. Door het prachtige weer en de gedreven teamleden haalde ICT meer dan 2.000 handtekeningen op en informeerde honderdduizend bezoekers over de schendingen van de mensenrechten in Tibet door China.

Steun de Tibetaanse schrijvers en teken onze petitie op:
www.savetibet.nl/schrijversactie

Tibetaanse monniken en Tsering Jampa openen bevrijdingsfestival in Amsterdam

Harry van Bommel

Tweede Kamerlid SP en woordvoerder Europese en Buitenlandse Zaken

Doof voor Tibet

De eerste helft van dit jaar is Nederland voorzitter van de EU. Alhoewel de prioriteiten van de regering voor deze periode eigenlijk niet tot buiten de grenzen van de EU reiken, werd het voorzitterschap door menigeen toch aangegrepen om aandacht en vooral actie te vragen voor belangrijke zaken. Zo ook door de Tibet lobby.

Nederland werd onder meer opgeroepen om zorgen te uiten over de eind vorig jaar in China aangenomen antiterrorwet, waarvan ngo's zeggen dat deze gemakkelijk misbruikt kan worden om minderheden in het land nog harder te onderdrukken.

Ook werd de EU-voorzitter verzocht zich in te spannen om een hervatting van de dialoog tussen de Chinese autoriteiten en vertegenwoordigers van de Dalai Lama mogelijk te maken. Zonder dialoog is een oplossing voor de Tibetaanse kwestie onmogelijk, maar sinds 2010 is er geen bijeenkomst met vertegenwoordigers van beide zijden meer geweest.

Daarnaast werd Nederland verzocht om zich in te zetten om de toegang tot Tibet te verbeteren. Dat zou kunnen door er op aan te dringen dat Europese politici naar Tibet kunnen om met eigen ogen te zien onder welke omstandigheden de mensen er leven. Het zijn immers die omstandigheden die tientallen monniken ertoe hebben aangezet tot de wanhoopsdaad van zelfverbranding te komen. Ik heb al eerder aangegeven graag bereid te zijn onderdeel van zo'n delegatie uit te maken. Maar net als bij het bezoek van de Tweede Kamer in 2013 blijft Tibet voor politici gesloten.

Hoewel het Nederlandse EU-voorzitterschap nog niet geheel ten einde is, kan wel al gesteld worden dat de drie hierboven genoemde oproepen één ding gemeen hebben: ze waren aan dovemansoren gericht.

De Nederlandse regering heeft hier kansen laten liggen.

Tibet en Nederlandse EU-voorzitterschap

Vanaf 1 januari beklede Nederland 6 maanden het voorzitterschap van de EU. ICT zag dit als een uitgelezen kans om Tibet op de agenda te plaatsen en organiseerde een aantal activiteiten.

De aftrap was een oproep aan premier Rutte, waarin hem werd verzocht om Nederland te laten zorgen dat Tibet op de EU-agenda zou komen. Op 10 maart liepen honderden Tibetanen en Tibet-supporters tijdens een vredesmars door Den Haag naar het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Daar overhandigde ICT een petitie. ICT organi-

seerde op 7 juni in het Clingendael Instituut een paneldiscussie over de invoering van China's nieuwe antiterrorwet en de gevolgen daarvan voor de Tibetanen. Er komt een rapport uit met aanbevelingen voor China en regeringen. De voormalige politieke gevangene Golok Jigme bezocht op uitnodiging van ICT van 11 tot 15 juni ons land. Hij ontmoette Tweede Kamerleden, seniorbeleidsmedewerkers bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de media. Daarnaast gaf hij een publieke lezing en werd zijn film vertoond.

7 JUNE
2016

CLINGENDAEL INSTITUTE
Clingendael 7, The Hague

14:00 - 17:30
ROUND TABLE DISCUSSION

CHINA'S NEW LAW ON
COUNTER-TERRORISM
AND ITS IMPACTS ON
MINORITIES

SPEAKERS WILL INCLUDE: MR. JAYADEVA RANADE, President of the Indian Centre for China Analysis and Strategy; MS. SHARON HOM, Executive Director of the NGO Human Rights in China; MR. KELSANG GYALTSEN, Special Representative of H. H. the Dalai Lama to Europe.

A cocktail reception will follow the discussion. www.savetibet.nl

LIMITED SEATS AVAILABLE
- register with shiba.degenhart@savetibet.nl
by Friday 3 June

INTERNATIONAL
CAMPAIGN
FOR TIBET

Zelfverbrandingen

Op 29 februari stak de schooljongen Dorjee Tsering zichzelf in brand in Dehra Dun, India. Hij overleed in een ziekenhuis in Delhi. Hij is de 8ste Tibetaan die zichzelf buiten Tibet in brand stak.

Ingepakt in verband en met een zuurstofmasker op vertelde hij vanaf zijn ziekenhuisbed: 'Ik ben een student van het Tibetaanse Kinderdorp, Mussoorie. Ik ben 16 jaar oud. In 1959 hebben Chinezen ons Tibet bezet. Dit zorgde ervoor dat Tibetanen gefragmenteerd

raakten, sommigen leven in Tibet, sommigen in ballingschap. Ik heb sinds mijn kindertijd een sterke vastberadenheid gehad om iets te doen voor Tibet.' In Tibet stak, op dezelfde dag als Dorjee Tsering, de 18-jarige monnik Kalsang Wangdu zichzelf in brand.

Het gebeurde vlak bij zijn klooster in Kardze, Oost-Tibet. Hij riep om vrijheid voor Tibet. Omstanders probeerden in te grijpen, maar hij overleed onderweg naar het ziekenhuis in Chengdu. Sonam Tso, een moeder van vijf kinderen, stak zichzelf op 23 maart in brand bij het Sera-klooster in Dzoegje in de Ngaba-provincie. De vijftiger riep om terugkeer van de Dalai Lama en vrijheid voor Tibet. Ze stierf voor ze naar een ziekenhuis kon worden gebracht. Met haar dood komt het aantal zelfverbrandingen binnen Tibet op 145.

Dorjee Tsering

Kalsang Wangdu

Monnik met een missie

Golog Jigme is een monnik van het Labrang-klooster in Tibet en een mensenrechtenactivist *die gevangen werd gezet en gemarteld* voor het maken van de documentaire 'Leaving Fear Behind' in 2008.

● Golog Jigme legt verklaring af bij de EU

Hij vluchtte twee jaar geleden naar India. In 2015 verleende de Zwitserse regering hem een speciale asielstatus.

Sindsdien reist hij door Europese landen en de VS om de mensenrech-

tensituatie in Tibet onder de aandacht te brengen. 'Mijn missie is om een stem te zijn voor de Tibetanen in Tibet, om hun aspiraties en moeilijke situatie op het wereldtoneel te brengen, en om te verzekeren dat regeringen, de VN

en EU in actie komen.' Door zijn persoonlijke ervaringen als voorbeeld te nemen, laat hij een breed publiek weten hoe het komt dat de Tibetanen niet gelukkig zijn onder de Chinese overheersing.

Eerbetoon aan Harry Wu

ICT is diepbedroefd door het overlijden van Harry Wu. Deze Chinese fervente mensenrechtenverdediger informeerde de wereld over het brute Chinese strafrechtstelsel, dat gericht was op politieke gevangenen zoals hijzelf. Hij bracht 19 jaar als dwangarbeider in Chinese werkkampen (Laogai) door. Zijn boek 'Bittere Kou', over zijn verblijf in de straf- en heropvoedingskampen, werd een bestseller. In 1992 richtte hij de Laogai Research Foundation op. Hij werd een felle voorvechter van mensenrechten en democratie. In 1996 ontving hij de Geuzenpenning. Harry Wu was een dierbare vriend van Tibet en de Dalai Lama. ICT werkte met hem samen voor de mensenrechten in Tibet.

● Sikyong dr. Lobsang Sangay

Tibetanen kiezen politiek leider

Op 27 april maakte de verkiezingscommissie de resultaten bekend van de Tibetaanse verkiezingen in ballingschap, die op 20 maart plaatsvonden. De Tibetanen kozen de zittende Sikyong (politicus) dr. Lobsang Sangay voor een nieuwe termijn van 5 jaar. Tegelijkertijd werden de 45 leden van het Tibetaanse parlement in ballingschap gekozen.

ICT organiseerde met het Internationale Netwerk van Parlementariërs voor Tibet een waarnemingsmissie.

De delegatieleider Matteo Mecacci zei na afloop: 'We zijn onder de indruk hoe de Tibetanen in ballingschap de democratie stevig omarmd hebben om hun aspiraties te realiseren voor een betere toekomst voor Tibet.'

Compassie voor beginners

De Tibetaanse wetenschapper Thupten Jinpa schreef het boek **Compassie voor beginners, voor een leven met meer moed en geluk**.

Compassie houdt volgens hem in dat we medeleven hebben met anderen en met onszelf. Ieder mens wordt geboren met een vermogen tot compassie. Het lijkt vaak ver weg en moeilijk, maar Thupten Jinpa maakt het eenvoudig, praktisch en inspirerend.

Het boek is zeer toegankelijk en bestaat uit een mooie afwisseling tussen wetenschap over compassie, oefeningen en voorbeelden uit het eigen leven van Thupten Jinpa. In de VS ontwikkelde

hij samen met de Stanford Universiteit een veelgeprezen compassietraining. Hij was bijna 30 jaar de vertaler van de Dalai Lama.

Pancha Lama al 20 jaar vermist

Op 25 april werd wereldwijd de 27ste verjaardag gevierd van Gedhun Choekyi Nyima, de 11de Panchen Lama.

Al meer dan 20 jaar wordt hij door China op een onbekende locatie vastgehouden. De Chinese regering wil niet ingaan op verzoeken van de VN, regeringen en mensenrechtenorganisaties om waarnemers tot hem toe te laten. Omdat hij na de Dalai Lama de belangrijkste religieuze leider van Tibet is, is het belangrijk dat hij vrijgelaten wordt. Daarom blijft ICT actievoeren voor zijn vrijlating.

U kunt de petitie tekenen op onze website: www.savetibet.nl/panchen-lama

colofon

Tibet Journaal is een uitgave van International Campaign for Tibet

Nederlandse Stichting International Campaign for Tibet (ICT) zet zich in voor het bevorderen van mensenrechten en democratische vrijheden voor het Tibetaanse volk. U ontvangt deze informatie, omdat u ons al eerder hebt gesteund. ICT bewaart uw gegevens en gebruikt deze om u op de hoogte te houden van onze projecten en activiteiten en van verwante organisaties. Als u hier geen prijs meer op stelt, kunt u dit bij ons melden. ICT is opgericht in 1988 als een stichting zonder winstoogmerk. Uw gift is fiscaal aftrekbaar.

REDACTIE

Tsering Jampa
Shiba Degenhart
Myra de Rooy
Marloes Wijnekus
Kate Saunders

FOTOGRAFIE

ICT

VORMGEVING

Ministerie van Fondsenwerving

ADRES

Funenpark 1D, 1018 AK Amsterdam
Postbus 337, 1000 AH Amsterdam
Tel.: + 31 (0) 20 3308265
Fax: + 31 (0) 20 3308266
E-mail: icteurope@savetibet.nl
www.savetibet.nl
K.v.K. 34119094
IBAN NL09 INGB 000 000 4223
ISSN 2211-9949

Duurzame steun aan ICT via periodieke schenking

Om ICT structureel te steunen, kunt u een periodieke schenking voor minimaal 5 jaar overwegen, waarin u jaarlijks een vast bedrag schenkt.

Dankzij de status van ICT als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) kunt u een schenking doen met belastingvoordeel. U kunt ook overwegen om uw gift met het bedrag van het belastingvoordeel te verhogen, zonder dat het u extra geld kost. U bent

dan netto hetzelfde bedrag kwijt, maar ICT houdt er meer geld aan over.

Sinds 2014 is uw periodieke schenking vast te leggen via een onderhandse akte. Hiermee bent u kosteloos verzekerd van uw belastingvoordeel, ongeacht het bedrag dat u schenkt. Wilt u meer informatie ontvangen? Neem dan contact op met Marloes Wijnekus via 020-330 82 65 of via marloes.wijnekus@savetibet.nl.